

ORDONANȚA TRIBUNALULUI (Camera a șaptea extinsă)

6 septembrie 2011 *

În cauza T-18/10,

Inuit Tapiriit Kanatami, cu sediul în Ottawa (Canada),

Nattivak Hunters and Trappers Association, cu sediul în Qikiqtarjuaq (Canada),

Pangnirtung Hunters' and Trappers' Association, cu sediul în Pangnirtung (Canada),

Jaypootie Moesesie, cu domiciliul în Qikiqtarjuaq,

Allen Kooneeliusie, cu domiciliul în Qikiqtarjuaq,

Toomasie Newkingnak, cu domiciliul în Qikiqtarjuaq,

* Limba de procedură: engleza.

David Kuptana, cu domiciliul în Ulukhaktok (Canada),

Karliin Aariak, cu domiciliul în Iqaluit (Canada),

Efstathios Andreas Agathos, cu domiciliul în Atena (Grecia),

Canadian Seal Marketing Group, cu sediul în Québec (Canada),

Ta Ma Su Seal Products, Inc., cu sediul în Cap-aux-Meules (Canada),

Fur Institute of Canada, cu sediul în Ottawa,

NuTan Furs, Inc., cu sediul în Catalina (Canada),

GC Rieber Skinn AS, cu sediul în Bergen (Norvegia),

Inuit Circumpolar Conference Greenland (ICC), cu sediul în Nuuk, Groenlanda (Danemarca),

Johannes Egede, cu domiciliul în Nuuk,

Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK), cu sediul în Nuuk,

reprezențați inițial de J. Bouckaert, M. van der Woude și H. Viaene și ulterior de J. Bouckaert și de H. Viaene, avocați,

reclamanți,

împotriva

Parlamentului European, reprezentat de doamna I. Anagnostopoulou și de domnul L. Visaggio, în calitate de agenți,

și

Consiliului Uniunii Europene, reprezentat de domnul M. Moore și de doamna K. Michoel, în calitate de agenți,

pârâți,

susținuți de

Regatul Țărilor de Jos, reprezentat de doamna C. Wissels, de domnii Y. de Vries și J. Langer și de doamna M. Noort, în calitate de agenți,

și de

Comisia Europeană, reprezentată inițial de domnii É. White, P. Oliver și J.-B. Laignelot și ulterior de domnii É. White, P. Oliver și K. Mifsud-Bonnici, în calitate de agenți,

intervenienți,

având ca obiect o cerere de anulare a Regulamentului (CE) nr. 1007/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 privind comerțul cu produse derivate din focă (JO L 286, p. 36),

TRIBUNALUL (Camera a șaptea extinsă),

compus din domnii A. Dittrich, președinte, și F. Dehousse, doamna I. Wiszniewska-Białęcka, domnii M. Prek (raportor) și A. Popescu, judecători,

grefier: domnul E. Coulon,

pronunță prezenta

Ordonanță

Situația de fapt, procedura și concluziile părților

- 1 La 16 septembrie 2009, Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene au adoptat Regulamentul (CE) nr. 1007/2009 privind comerțul cu produse derivate din focă (JO L 286, p. 36, denumit în continuare „regulamentul atacat”), având ca obiect, potrivit articolului 1, stabilirea unor norme armonizate privind introducerea pe piață a produselor derivate din focă.
- 2 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 11 ianuarie 2010, reclamantii, Inuit Tapiriit Kanatami, Nattivak Hunters and Trappers Association, Pangnirtung Hunters’ and Trappers’ Association, domnii Jaypootie Moesesie, Allen Kooneeliusie, Toomasie Newkingnak, David Kuptana, doamna Karliin Aariak, domnul Efstathios Andreas Agathos, Canadian Seal Marketing Group, Ta Ma Su Seal Products, Inc., Fur Institute of Canada, NuTan Furs, Inc., GC Rieber Skinn AS, Inuit Circumpolar Conference Greenland (ICC), domnul Johannes Egede și Kalaallit Nunaanni Aali-sartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK), au introdus prezenta acțiune, având ca obiect anularea regulamentului atacat.
- 3 Prin act separat, depus la grefa Tribunalului la 11 februarie 2010, reclamantii au introdus o cerere de măsuri provizorii prin care au solicitat președintelui Tribunalului să dispună suspendarea executării regulamentului atacat.
- 4 Parlamentul European și Consiliul au depus observații cu privire la această cerere de măsuri provizorii în termenele stabilite.

- 5 Prin Ordonanța din 30 aprilie 2010, Inuit Tapiriit Kanatami și alții/Parlamentul European și Consiliul (T-18/10 R, nepublicată în Repertoriu), președintele Tribunalului a respins cererea de măsuri provizorii.
- 6 Prin acte separate depuse la grefa Tribunalului la 20 și, respectiv, la 21 mai 2010, Parlamentul European și Comisia au ridicat excepții de inadmisibilitate în temeiul articolului 114 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Tribunalului.
- 7 Prin acte depuse la grefa Tribunalului la 31 aprilie și, respectiv, la 21 mai 2010, Regatul Țărilor de Jos și Comisia Europeană au formulat cereri de intervenție în prezenta cauză în susținerea concluziilor Parlamentului European și ale Consiliului. Reclamanții și Parlamentul European au depus observații cu privire la aceste cereri în termenele stabilite. Consiliul nu a depus observații.
- 8 Prin act separat depus la grefa Tribunalului la 8 iunie 2010, Consiliul a introdus o cerere având ca obiect retragerea din dosar a anexei A 7 la cererea introductivă, conștând în Avizul Serviciului Juridic al Consiliului din 18 februarie 2009 referitor la Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind comerțul cu produse derivate din focă, prezentată de Comisie [COM(2008) 469 final din 23 iulie 2008], precum și a citatului unei părți din avizul în cauză, care figurează la punctul 46 din cererea introductivă.
- 9 Prin act depus la grefa Tribunalului la 2 iulie 2010, Parlamentul European a prezentat observații cu privire la cererea de retragere a unor acte din dosar formulată de Consiliu.
- 10 Prin Ordonanța din 6 iulie 2010, președintele Camerei a cincea a Tribunalului a admis cererile de intervenție formulate de Regatul Țărilor de Jos și de Comisie.

- 11 La 13 iulie 2010, reclamantii au depus observații cu privire la excepțiile de inadmisibilitate invocate de Parlamentul European și de Consiliu.
- 12 La 19 și la 20 august 2010, Regatul Țărilor de Jos și Comisia au depus memoriile în intervenție referitoare doar la excepțiile de inadmisibilitate.
- 13 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 28 iulie 2010, reclamantii au introdus, cu excepția unuia dintre ei, o nouă cerere de măsuri provizorii, întemeiată pe articolele 278 TFUE și 279 TFUE, precum și pe articolul 109 din Regulamentul de procedură, prin care au solicitat președintelui Tribunalului să dispună suspendarea executării regulamentului atacat până la momentul pronunțării de către Tribunal asupra acțiunii în anulare formulate împotriva aceluiași regulament.
- 14 Prin Ordonanța din 19 august 2010, Inuit Tapiriit Kanatami și alții/Parlamentul European și Consiliul (T-18/10 R II, nepublicată în Repertoriu), președintele Tribunalului a dispus suspendarea condițiilor restrictive, prevăzute la articolul 3 alineatul (1) din regulamentul atacat, de introducere pe piață a produselor derivate din focă, în ceea ce îi privește pe reclamantii, până la adoptarea ordonanței de încheiere a procedurii măsurilor provizorii.
- 15 Parlamentul European și Consiliul, precum și Comisia au depus observații cu privire la a doua cerere de măsuri provizorii la 7 septembrie 2010. Regatul Țărilor de Jos nu a depus observații.
- 16 La 5 octombrie 2010, reclamantii au introdus o cerere în temeiul articolului 129 din Regulamentul de procedură, având ca obiect interpretarea Ordonanței președintelui Tribunalului din 19 august 2010, Inuit Tapiriit Kanatami și alții/Parlamentul European și Consiliul, punctul 14 de mai sus.

- 17 La 14 septembrie, la 18 septembrie și, respectiv, la 13 octombrie 2010, Parlamentul European, Consiliul și Comisia au depus observații cu privire la această cerere.
- 18 Prin Ordonanța președintelui Tribunalului din 19 octombrie 2010, Inuit Tapiriit Kanatami și alții/Parlamentul European și Consiliul (T-18/10 RII-INTP, nepublicată în Repertoriu), cererea de interpretare a fost respinsă ca inadmisibilă.
- 19 Prin Ordonanța din 25 octombrie 2010, Inuit Tapiriit Kanatami și alții/Parlamentul European și Consiliul (T-18/10 R II, nepublicată în Repertoriu, aflată în prezent în fază de recurs), președintele Tribunalului a respins cea de a doua cerere de măsuri provizorii.
- 20 Prin acte separate depuse la grefa Tribunalului la 6 octombrie și, respectiv, la 14 octombrie 2010, Consiliul și Comisia au introdus o cerere de trimitere a prezentei cauze Marii Camere. Cu titlu subsidiar și pe fond, Comisia a solicitat trimiterea cauzei unei camere de cinci judecători.
- 21 La 26 octombrie 2010, Tribunalul a decis, ca urmare a acestor cereri și având în vedere textul articolului 51 alineatul (1) al doilea paragraf din Regulamentul de procedură, să trimită cauza Camerei a șaptea extinse.
- 22 La 19 octombrie 2010, reclamantii și Parlamentul European au depus observații cu privire la memoriile în intervenție referitoare doar la excepțiile de inadmisibilitate invocate de Regatul Țărilor de Jos și de Comisie.

23 Prin scrisoarea din 8 februarie 2011, Tribunalul a invitat părțile să răspundă la o întrebare privind afectarea directă a reclamanților prin regulamentul atacat. Reclamanții, Parlamentul European, Consiliul și Comisia au răspuns la această întrebare în termenul stabilit. Regatul Țărilor de Jos nu a răspuns la întrebarea adresată de Tribunal.

24 Prin cererea introductivă, reclamanții solicită Tribunalului:

- declararea acțiunii ca admisibilă;
- anularea regulamentului atacat;
- obligarea Parlamentului European și a Consiliului la plata cheltuielilor de judecată.

25 Parlamentul European solicită Tribunalului:

- respingerea acțiunii ca inadmisibilă;
- cu titlu subsidiar, în ipoteza în care ar respinge excepția de inadmisibilitate sau ar urma să se pronunțe în această privință pe fond, acordarea unui termen atât lui, cât și Consiliului pentru prezentarea unui memoriu în apărare conform articolului 114 alineatul (4) din Regulamentul de procedură;

- obligarea reclamanților la plata cheltuielilor de judecată.

26 Regatul Țărilor de Jos și Consiliul solicită Tribunalului:

- respingerea acțiunii ca inadmisibilă;
- obligarea reclamanților la plata cheltuielilor de judecată.

27 Comisia solicită Tribunalului:

- respingerea acțiunii ca vădit inadmisibilă;
- obligarea reclamanților la plata cheltuielilor de judecată.

28 În observațiile privind excepțiile de inadmisibilitate, reclamanții solicită Tribunalului:

- unirea excepțiilor de inadmisibilitate cu fondul;
- cu titlu subsidiar, declararea acțiunii ca admisibilă;

- în oricare ipoteză, obligarea Parlamentului European și a Consiliului la plata cheltuielilor de judecată;

- obligarea Regatului Țărilor de Jos și a Comisiei să suporte propriile cheltuieli.

În drept

²⁹ Potrivit articolului 114 alineatele (1) și (4) din Regulamentul de procedură, la cererea unei părți, Tribunalul poate să se pronunțe asupra excepției de inadmisibilitate fără a intra în dezbateră fondului.

³⁰ În plus, potrivit articolului 113 din Regulamentul de procedură, Tribunalul poate oricând să se pronunțe, din oficiu, după ascultarea părților, asupra cauzelor de inadmisibilitate pentru motive de ordine publică. Această decizie este luată în condițiile prevăzute la articolul 114 alineatele (3) și (4) din același regulament.

³¹ Conform articolului 114 alineatul (3) din Regulamentul de procedură, în continuare, procedura de judecare a cererii este orală, în afară de cazul în care Tribunalul decide altfel. Acesta din urmă consideră că, în speță, înscrisurile din dosar sunt suficient de lămuritoare și că nu este necesară deschiderea procedurii orale.

Cu privire la aplicabilitatea articolului 263 al patrulea paragraf TFUE

- 32 Trebuie subliniat că regulamentul atacat a fost adoptat în temeiul Tratatului CE (articolul 95 CE), în timp ce acțiunea a fost introdusă după intrarea în vigoare a Tratatului FUE.
- 33 Părțile apreciază că admisibilitatea prezentei acțiuni trebuie analizată în lumina articolului 263 al patrulea paragraf TFUE.
- 34 În această privință, trebuie amintit că, în ceea ce privește aplicabilitatea în timp a normelor care stabilesc condițiile de admisibilitate a unei acțiuni în anulare introduse de un particular la instanța Uniunii Europene, reiese dintr-o jurisprudență consacrată că, pe de o parte, potrivit principiului *tempus regit actum*, admisibilitatea unei acțiuni trebuie apreciată în temeiul normelor în vigoare la data la care a fost introdusă și, pe de altă parte, condițiile pentru admisibilitatea acțiunii trebuie apreciate la momentul introducerii acțiunii, respectiv la momentul depunerii cererii introductive (a se vedea Ordonanțele Tribunalului din 7 septembrie 2010, Norilsk Nickel Harjavalta și Umicore/Comisia, T-532/08, Rep., p. II-3959, punctul 70, și Etimine și Etiproducs/Comisia, T-539/08, Rep., p. II-4017, punctul 76 și jurisprudența citată).
- 35 În speță, la momentul introducerii acțiunii, condițiile pentru admisibilitatea acesteia erau reglementate de articolul 263 TFUE. În consecință, având în vedere jurisprudența amintită la punctul precedent, admisibilitatea prezentei acțiuni trebuie apreciată în temeiul acestui articol.

Cu privire la admisibilitatea prezentei acțiuni

- ³⁶ Parlamentul European și Consiliul, susținute de Regatul Țărilor de Jos și de Comisie, ridică trei excepții de inadmisibilitate, întemeiate pe faptul că regulamentul atacat nu ar fi un act normativ, că acesta ar presupune măsuri de executare și, respectiv, că nu i-ar afecta individual pe reclamanți.
- ³⁷ Reclamanții contestă concluziile Parlamentului European și ale Consiliului, susținute de Regatul Țărilor de Jos și de Comisie.

Cu privire la noțiunea „act normativ” în sensul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE

- ³⁸ Potrivit articolului 263 al patrulea paragraf TFUE, „[o]rice persoană fizică sau juridică poate formula, în condițiile prevăzute la primul și la al doilea paragraf, o acțiune împotriva actelor al căror destinatar este sau care o privesc direct și individual, precum și împotriva actelor normative care o privesc direct și care nu presupun măsuri de executare”.
- ³⁹ Trebuie remarcat că, deși această dispoziție aduce un element de noutate în raport cu Tratatul CE în ceea ce privește accesul la instanța Uniunii, mai precis acela că o persoană fizică sau juridică poate formula de acum înainte o acțiune împotriva actelor normative care o privesc direct și care nu presupun măsuri de executare, totuși noțiunea „act normativ” nu este definită în Tratatul FUE.

- 40 Prin urmare, pentru a se putea pronunța asupra admisibilității prezentei acțiuni, trebuie să se recurgă la interpretarea literală, istorică și teleologică a acestei dispoziții.
- 41 În primul rând și pentru a aminti, articolul 230 al patrulea paragraf CE permitea persoanelor fizice sau juridice să formuleze o acțiune împotriva deciziilor ca acte cu aplicabilitate individuală, precum și împotriva actelor cu aplicabilitate generală, precum un regulament care privește această persoană și atingerea adusă acesteia în mod direct în considerarea anumitor calități care îi sunt specifice sau a unei situații de fapt care o caracterizează în raport cu orice altă persoană și, ca urmare a acestui fapt, o individualizează într-un mod analog celui în care ar fi individualizat destinatarul actului (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 15 iulie 1963, Plaumann/Comisia, 25/62, Rec., p. 197, 223, și Hotărârea Curții din 25 iulie 2002, Unión de Pequeños Agricultores/Consiliul, C-50/00 P, Rec., p. I-6677, punctul 36).
- 42 Articolul 263 al patrulea paragraf TFUE, chiar dacă omite termenul „decizie”, reia aceste două posibilități adăugându-i o a treia. Acesta permite introducerea unei acțiuni împotriva actelor individuale, împotriva actelor cu aplicabilitate generală care privesc o persoană fizică sau juridică direct și individual, precum și împotriva actelor normative care o privesc direct și care nu presupun măsuri de executare. Din sensul comun al termenului „normativ” rezultă că actele vizate de această a treia posibilitate sunt de asemenea de aplicabilitate generală.
- 43 În acest context, se impune constatarea faptului că această posibilitate nu vizează toate actele cu aplicabilitate generală, ci o categorie mai restrânsă a acestora, respectiv actele normative.
- 44 Astfel, articolul 263 primul paragraf TFUE prevede mai multe categorii de acte ale Uniunii care pot face obiectul unui control de legalitate, și anume, pe de o parte, actele legislative și, pe de altă parte, celelalte acte cu forță juridică obligatorie, menite să producă efecte juridice față de terți, acestea putând fi acte individuale sau cu aplicabilitate generală.

- 45 Trebuie să se deducă, aşadar, că articolul 263 al patrulea paragraf TFUE coroborat cu primul paragraf al aceluiaşi articol prevede că o persoană fizică sau juridică poate formula o acţiune împotriva actelor al căror destinatar este, precum şi, pe de o parte, împotriva actelor cu aplicabilitate generală, legislative sau normative care o privesc direct şi individual şi, pe de altă parte, împotriva unor acte cu aplicabilitate generală, respectiv actele normative care o privesc direct şi care nu presupun măsuri de executare.
- 46 Pe de altă parte, o astfel de interpretare a termenului „normativ” şi a termenului echivalent în diferitele versiuni lingvistice ale Tratatului FUE, în opoziţie cu termenul „legislativ”, rezultă de asemenea din multe alte dispoziţii ale Tratatului FUE, în special din articolul 114 TFUE, care se raportează la apropierea „actelor cu putere de lege şi a actelor administrative ale statelor membre”.
- 47 În această privinţă, trebuie respins argumentul reclamanţilor potrivit căruia diferenţa dintre actele legislative şi normative, astfel cum a fost propusă de Parlamentul European şi de Consiliu şi cum a fost reţinută la punctele 42-45 de mai sus, ar consta în adăugarea calificativului „legislativ” după termenul „actele” care se referă la primele două posibilităţi menţionate la articolul 263 al patrulea paragraf TFUE. Astfel, după cum rezultă din concluzia de la punctul 45 de mai sus, termenul „actele”, care se referă la aceste prime două posibilităţi, vizează, pe lângă actele al căror destinatar este persoana fizică sau juridică, toate actele, legislative sau normative, care o privesc direct şi individual. În particular, actele legislative şi actele normative care presupun măsuri de executare intră în domeniul de aplicare al acestei din urmă posibilităţi.
- 48 În plus, trebuie precizat că, spre deosebire de cele susţinute de reclamanţi, din modul de redactare a acestei părţi de frază de la articolul 263 al patrulea paragraf TFUE rezultă că obiectivul statelor membre nu era să limiteze aplicabilitatea acestei dispoziţii doar la actele delegate în sensul articolului 290 TFUE, ci, mai general, la actele normative.

49 În al doilea rând, interpretarea articolului 263 al patrulea paragraf TFUE reținută la punctele 42-45 de mai sus este confirmată prin geneza procesului care a condus la adoptarea acestei dispoziții, care fusese inițial propusă ca articolul III-365 al patrulea paragraf din proiectul Tratatului de instituire a unei Constituții pentru Europa. Astfel, rezultă în special din Raportul Prezidiului Convenției (Secretariatul Convenției Europene, CONV 734/03) din 12 mai 2003 că, în pofida propunerii de modificare avute în vedere a articolului 230 al patrulea paragraf CE, care menționează „actele cu aplicabilitate generală”, Prezidiul a reținut o altă opțiune, cea care menționează „actele normative”. Astfel cum rezultă din raportul citat mai sus, această formulare permitea „stabilirea unei distincții între actele legislative și actele normative, reținând o abordare restrictivă în ceea ce privește acțiunile particularilor formulate împotriva actelor legislative (pentru care condiția ca ele să îi «prive[a]sc[ă] direct și individual» rămâne aplicabilă)”.

50 În al treilea rând, din cauză că s-a făcut alegerea de a se relua o astfel de formulare la articolul 263 al patrulea paragraf TFUE, trebuie apreciat că finalitatea acestei dispoziții este de a permite unei persoane fizice și juridice să formuleze o acțiune împotriva actelor cu aplicabilitate generală care nu sunt acte legislative, care o privesc direct și care nu presupun măsuri de executare, evitându-se astfel cazurile în care o asemenea persoană ar trebui să încalce dreptul pentru a avea acces la o instanță (a se vedea Raportul Prezidiului Convenției, citat mai sus). Astfel cum rezultă din analiza de la punctele precedente, textul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE nu permite formularea unei acțiuni împotriva tuturor actelor care îndeplinesc criteriile de afectare directă și de lipsă a măsurilor de executare și nici împotriva tuturor actelor cu aplicabilitate generală care îndeplinesc aceste criterii, ci doar împotriva unei categorii specifice a acestora din urmă, respectiv actele normative. În consecință, condițiile de admisibilitate a unei acțiuni în anulare împotriva unui act legislativ rămân mai restrictive decât în cazul unei acțiuni formulate împotriva unui act normativ.

51 Această concluzie nu poate fi repusă în discuție de argumentația reclamantilor privind dreptul la o protecție jurisdicțională efectivă, în special prin raportare la articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (JO 2007, C 303, p. 1).

Astfel, potrivit unei jurisprudențe constante, instanța Uniunii nu poate interpreta condițiile potrivit cărora un particular poate formula o acțiune împotriva unui regulament într-un mod care conduce la înlăturarea acestor condiții expres prevăzute de tratat, și acesta chiar în lumina principiului unei protecții jurisdicționale efective, fără a-și depăși competențele (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 1 aprilie 2004, Comisia/Jégo-Quéré, C-263/02 P, Rec., p. I-3425, punctul 36, și Ordonanța Tribunalului din 9 ianuarie 2007, *Lootus Teine Osäuhing/Consiliul*, T-127/05, nepublicată în Repertoriu, punctul 50).

52 De asemenea, trebuie respins argumentul reclamanților potrivit căruia obligația unei interpretări „largi” a articolului 263 al patrulea paragraf TFUE ar rezulta și din două convenții internaționale adoptate în cadrul Națiunilor Unite, și anume Convenția privind accesul la informații, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în probleme de mediu, semnată la Aarhus la 25 iunie 1998, precum și Convenția privind diversitatea biologică, semnată la Rio de Janeiro la 5 iunie 1992.

53 În primul rând, deși reclamanții concluzionează că articolul 263 al patrulea paragraf TFUE ar trebui să fie interpretat conform acestor două convenții, aceștia nu indică deloc modul concret în care diferitele condiții de admisibilitate în sensul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE ar trebui interpretate în lumina normelor internaționale invocate, argumentele lor fiind foarte generale și lipsite de efect asupra condițiilor respective de admisibilitate.

54 În al doilea rând, jurisprudența invocată de reclamanți în acest sens (Hotărârea Curții din 14 iulie 1998, Bettati, C-341/95, Rec., p. I-4355, punctul 20, și Hotărârea Curții din 1 aprilie 2004, Bellio F.lli, C-286/02, Rec., p. I-3465, punctul 33) privește obligația instanței Uniunii, sesizată cu o întrebare privind validitatea unui text de drept derivat al Uniunii, de a analiza această validitate și în lumina dreptului internațional.

55 În orice caz, trebuie amintit că tratatul a instituit un sistem complet de căi de atac și de proceduri destinate asigurării controlului de legalitate a actelor instituțiilor, atribuindu-le în competența instanței Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea Unión de Pequeños Agricultores/Consiliul, punctul 41 de mai sus, punctul 40). Dispozițiile convențiilor internaționale invocate nu pot înlătura aceste norme de drept primar al Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 3 septembrie 2008, Kadi și Al Barakaat International Foundation/Consiliul și Comisia, C-402/05 P și C-415/05 P, Rep., p. I-6351, punctele 306-308, și Hotărârea Tribunalului din 17 septembrie 2007, Microsoft/Comisia, T-201/04, Rep., p. II-3601, punctul 798).

56 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se concluzioneze că noțiunea „act normativ” în sensul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE trebuie înțeleasă ca vizând orice act cu aplicabilitate generală, cu excepția actelor legislative. În consecință, un act legislativ poate face obiectul unei acțiuni în anulare formulate de o persoană fizică sau juridică numai dacă o privește direct și individual.

Cu privire la calificarea regulamentului atacat

57 Având în vedere concluzia trasă la punctul 56 de mai sus în ceea ce privește interpretarea articolului 263 al patrulea paragraf TFUE, trebuie să se stabilească dacă, în speță, regulamentul atacat trebuie calificat drept legislativ sau drept act normativ.

58 Trebuie, așadar, să se califice regulamentul atacat în funcție de categoriile de acte prevăzute de Tratatul FUE.

59 Regulamentul atacat a fost adoptat în temeiul articolului 95 CE, potrivit procedurii de codecizie menționate la articolul 251 CE.

- 60 În această privință, din articolul 289 alineatele (1) și (3) TFUE rezultă că actele juridice adoptate potrivit procedurii definite la articolul 294 TFUE, denumită „procedura legislativă ordinară”, constituie acte legislative.
- 61 Or, întrucât procedura definită la articolul 294 TFUE reia, în esență, procedura definită la articolul 251 CE, se impune constatarea faptului că, în cadrul categoriilor de acte juridice prevăzute de Tratatul FUE, regulamentul atacat trebuie calificat drept act legislativ.
- 62 În această privință, reclamantii susțin că nu modul în care un act a fost adoptat, ci aplicabilitatea, individuală sau generală, a măsurii determină natura lui. În funcție de aplicabilitatea sa, un regulament ar putea sau nu ar putea fi calificat drept act normativ. În plus, adjectivul „normativ” ar trebui interpretat potrivit sensului său obișnuit, și anume ca făcând referire la un act care vizează stabilirea normelor aplicabile în general.
- 63 Potrivit unei jurisprudențe constante, criteriul pentru a distinge între un regulament și o decizie trebuie căutat în existența sau în inexistența unei aplicabilități generale a actului în cauză. Astfel, un act are aplicabilitate generală dacă se aplică unor situații determinate în mod obiectiv și dacă produce efecte juridice în privința unor categorii de persoane avute în vedere în mod general și abstract (a se vedea Ordonanța Tribunalului din 30 noiembrie 2009, Veromar di Tudisco Alfio & Salvatore/Comisia, T-313/08, nepublicată în Repertoriu, punctul 38 și jurisprudența citată).
- 64 Această jurisprudență s-ar raporta în particular la a doua parte a articolului 230 al patrulea paragraf CE, care vizează acțiunile împotriva actelor care privesc o persoană fizică sau juridică direct și individual. Obiectivul acestei dispoziții, astfel cum a fost interpretată în jurisprudență, era mai ales de a se evita ca, prin simpla alegere a formei de regulament, instituțiile Uniunii să poată să excludă acțiunea unui particular împotriva unei decizii care îl privește direct și individual și să sublinieze astfel că alegerea

formeii nu poate schimba natura unui act (a se vedea Ordonanța Veromar di Tudisco Alfio & Salvatore/Comisia, punctul 63 de mai sus, punctul 37 și jurisprudența citată).

- 65 Or, în speță, nu este în discuție aplicabilitatea generală a regulamentului atacat, ci pretinsa lui calificare drept act normativ. Deși criteriul pentru a distinge între un act cu aplicabilitate generală și un act individual trebuie căutat în eventuala aplicabilitate generală a actului în cauză, calificarea sa drept act legislativ sau act normativ potrivit Tratatului FUE se întemeiază pe criteriul procedurii, legislative sau nelegislative, care a condus la adoptarea sa.
- 66 Având în vedere interpretarea noțiunii „act normativ”, în sensul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE, reținută la punctele 41-56 de mai sus și concluzia că regulamentul atacat nu este un act normativ în sensul acestui articol, trebuie să se concluzioneze că prezenta acțiune nu poate fi declarată admisibilă în temeiul ultimei părți de frază de la articolul 263 al patrulea paragraf TFUE. În aceste condiții, nu trebuie să se stabilească dacă regulamentul atacat presupune măsuri de executare.
- 67 Prin urmare, trebuie să se examineze dacă regulamentul atacat îi privește pe reclamanți direct și individual.

Cu privire la afectarea directă a reclamanților

- 68 În cadrul excepțiilor de inadmisibilitate, Parlamentul European și Consiliul, susținute de Regatul Țărilor de Jos și de Comisie, nu au invocat o excepție de inadmisibilitate întemeiată pe lipsa unei afectări directe, cu excepția unei singure mențiuni în acest sens, nedezvoltată și cuprinsă în excepția de inadmisibilitate invocată de Parlamentul European.

- 69 Întrucât condițiile de admisibilitate a unei acțiuni fac parte dintre motivele de inadmisibilitate de ordine publică (Ordonanța Curții din 7 octombrie 1987, d. M./Consiliul și CES, 108/86, Rec., p. 3933, punctul 10; a se vedea de asemenea Hotărârea Tribunalului din 22 octombrie 2008, TV 2/Danmark și alții/Comisia, T-309/04, T-317/04, T-329/04 și T-336/04, Rep., p. II-2935, punctul 62 și jurisprudența citată), Tribunalul este competent să verifice din oficiu dacă este îndeplinită condiția afectării directe menționate la articolul 263 al patrulea paragraf TFUE.
- 70 Reclamanții, Parlamentul European și Consiliul, precum și Comisia și-au exprimat opinia cu privire la acest aspect ca urmare a unei întrebări adresate de Tribunal la 8 februarie 2011 (a se vedea punctul 23 de mai sus).
- 71 Potrivit unei jurisprudențe constante, afectarea directă a unui particular presupune, în primul rând, ca actul Uniunii atacat să producă în mod direct efecte asupra situației juridice a acestui particular și, în al doilea rând, să nu se lase nicio putere de apreciere destinatarilor acestui act care sunt însărcinați cu punerea sa în aplicare, această punere în aplicare având un caracter pur automat și decurgând doar din reglementarea Uniunii, fără aplicarea altor norme intermediare (a se vedea Ordonanța *Lootus Teine Osaühing/Consiliul*, punctul 51 de mai sus, punctul 39 și jurisprudența citată).
- 72 Rezultă cu claritate din această jurisprudență că trebuie îndeplinite două condiții cumulative pentru ca un act să poate fi considerat că privește direct o persoană fizică sau juridică (Ordonanța Tribunalului din 21 mai 2010, *ICO Services/Parlamentul European și Consiliul*, T-441/08, nepublicată în Repertoriu, punctul 56).
- 73 În această privință, trebuie apreciat că normele intermediare avute în vedere de jurisprudența menționată la punctul 71 de mai sus corespund normelor care trebuie adoptate la nivel național sau la nivelul Uniunii.

74 În speță, în primul rând, trebuie amintit că articolul 3 alineatul (1) din regulamentul atacat, care constituie dispoziția centrală a acestuia din urmă, prevede că „[i]ntroducerea pe piață a produselor derivate din focă este permisă numai dacă produsele în cauză sunt obținute în urma unor vânători de foci desfășurate în mod tradițional de comunitățile inuite și de alte comunități indigene și contribuie la subzistența acestora”.

75 În consecință, regulamentul atacat produce efecte directe doar asupra situației juridice a acelor reclamanți care sunt activi în introducerea pe piața Uniunii a produselor derivate din focă. Astfel, acest regulament nu interzice în niciun fel vânătoria de foci, care, în plus, se desfășoară în afara Uniunii, și nici utilizarea sau consumul produselor derivate de focă ce nu fac obiectul comercializării. Astfel, trebuie subliniat că, deși nu se poate exclude posibilitatea ca interdicția generală de introducere pe piață prevăzută de regulamentul atacat să poată avea repercusiuni asupra activității persoanelor care intervin în amonte sau în aval de această introducere pe piață, nu este mai puțin adevărat că astfel de repercusiuni nu pot fi considerate ca decurgând direct din regulament (a se vedea în acest sens Ordonanța Tribunalului din 11 iulie 2005, Bonino și alții/Parlamentul European și Consiliul, T-40/04, Rec., p. II-2685, punctul 56). În plus, referitor la eventualele consecințe economice ale acestei interdicții, trebuie amintit că, potrivit jurisprudenței, acestea din urmă nu privesc situația juridică, ci doar situația de fapt a reclamanților (a se vedea în acest sens Hotărârea Tribunalului din 27 iunie 2000, Salamander și alții/Parlamentul European și Consiliul, T-172/98, T-175/98-T-177/98, Rec., p. II-2487, punctul 62).

76 În al doilea rând, din articolul 3 alineatul (4) din regulamentul atacat coroborat cu articolul 5 alineatul (3) din același regulament rezultă că „măsurile pentru punerea în aplicare a [articolului 3], destinate să modifice elemente neesențiale ale prezentului regulament, prin completarea acestuia, se adoptă în conformitate cu procedura de reglementare cu control” menționată la articolul 5a din Decizia 1999/468/CE de stabilire a normelor privind exercitarea competențelor conferite Comisiei (JO L 184, p. 23, Ediție specială, 01/vol. 2, p. 159). De asemenea, din considerentul (17) al regulamentului atacat rezultă că, în special, Comisia ar trebui să fie împuternicită „să definească condițiile pentru introducerea pe piață a produselor derivate din focă obținute

în urma unor vânători de foci desfășurate în mod tradițional de comunitățile inuite și de alte comunități indigene și care contribuie la subzistența acestora”.

77 Se impune constatarea faptului că, deși este posibil să se aprecieze că, în temeiul acestei dispoziții din regulamentul atacat, este interzisă introducerea pe piață a produselor derivate din focă pentru care se stabilește că nu sunt obținute în urma unor vânători de foci desfășurate în mod tradițional de comunitățile inuite și de alte comunități indigene și nu contribuie la subzistența acestora, condițiile de introducere pe piață a produselor care pot satisface aceste condiții nu sunt definite.

78 Astfel, regulamentul atacat nu precizează în special ce trebuie să se înțeleagă prin „alte comunități indigene”, menționate la articolul 3 alineatul (1) din regulament, și nu oferă nicio explicație cu privire la vânători de foci desfășurate în mod tradițional și care contribuie la subzistența acestor comunități și nici cum se va stabili originea inuită sau din alte comunități indigene. Astfel, în ceea ce privește produsele care pot fi supuse regimului de excepție, autoritățile naționale nu sunt în măsură să aplice regulamentul atacat fără măsurile de punere în executare stabilite printr-un regulament de aplicare, care trebuie să definească în mod precis condițiile în care introducerea pe piață a acestor produse este autorizată [considerentul (17) al regulamentului atacat]. O astfel de dispoziție nu constituie, așadar, o reglementare completă, care este suficientă în sine și care nu face apel la nicio dispoziție de aplicare, care poate, astfel, să îi privească direct pe particulari (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 23 aprilie 1986, *Les Verts*/Parlamentul European, 294/83, Rec., p. 1339, punctul 31). Situația reclamanților care face obiectul excepției în cauză poate fi apreciată numai pe baza măsurilor referitoare la punerea în aplicare a regulamentului atacat.

79 Prin urmare, trebuie să se aprecieze că regulamentul atacat afectează doar situația juridică a reclamanților care sunt activi în introducerea pe piața Uniunii a produselor derivate din focă și care sunt vizați de interdicția generală de introducere pe piață a acestor produse. În schimb, situația este diferită în cazul reclamanților a căror activitate nu constă în introducerea pe piață a acestor produse și/sau în cazul celor care

fac obiectul excepției prevăzute de regulamentul atacat, întrucât, în principiu, este permisă în continuare introducerea pe piața Uniunii a produselor derivate din focă obținute în urma unor vânători de foci desfășurate în mod tradițional de comunitățile inuite și de alte comunități indigene și care contribuie la subzistența acestora.

⁸⁰ Mai precis, în primul rând, prima categorie de reclamanți, respectiv vânătorii și trapeurii de foci de origine inuită, precum și a doua categorie de reclamanți, ce grupează organizațiile care le reprezintă interesele, nu pot fi considerate active în introducerea pe piață a produselor derivate din focă.

⁸¹ Din aceste două categorii de reclamanți fac parte domnii Jaypootie Moesesie, Allen Kooneeliusie, Toomasie Newkingnak, David Kuptana și Johannes Egede, precum și Inuit Tapiriit Kanatami, organizația națională canadiană care reprezintă și promovează interesele inuiților, ICC, organizația națională din Groenlanda care reprezintă și promovează interesele acestor populații, Pangnirtung Hunters' and Trapper's Association, organizație care are ca scop promovarea și protejarea intereselor inuiților care trăiesc în regiunea Pangnirtung și care desfășoară activități de vânătoare și de sacrificare, Nattivak Hunters and Trappers Association, organizație care promovează și protejează interesele inuiților care trăiesc în regiunea Broughton Island și care desfășoară acest tip de activități, și KNAPK, care reprezintă vânătorii și pescarii inuiți și neinuiți din Groenlanda.

⁸² În al doilea rând, doamna Karliin Aariak este activă în domeniul transformării produselor derivate din focă, respectiv crearea și vânzarea de îmbrăcăminte confecționată pe bază de piei de focă. Cu toate acestea, din cererea introductivă, precum și din observațiile reclamanților cu privire la excepțiile de inadmisibilitate rezultă că și ea aparține comunității inuite. Întrucât doamna Aariak nu susține în niciun fel că este activă în introducerea pe piață a altor produse decât cele care fac obiectul excepției în cauză, nu se poate considera că regulamentul atacat o privește direct.

- 83 În al treilea rând, domnul Efstathios Andreas Agathos este un doctor care efectuează teste clinice în vederea utilizării valvelor de focă în scopuri medicale și care, în consecință, nu este activ în introducerea pe piață a produselor derivate din focă.
- 84 În al patrulea rând, în aceeași situație se află Fur Institute of Canada, un organism național fără scop lucrativ, care controlează industria blănurilor din Canada, inclusiv agențiile guvernamentale de reglementare. Activitățile sale sunt coordonarea, cercetarea științifică, precum și comunicarea cu media, cu marele public și cu guvernele pentru tot ceea ce are legătură cu mizele economice, sociale, culturale și de mediu în conexiune cu comerțul de blănuri. Rezultă că acest institut nu este direct vizat de o interdicție de introducere pe piață a produselor derivate din focă.
- 85 În schimb, din dosar rezultă că Ta Ma Su Seal Products, NuTan Furs și GC Rieber Skinn, precum și organismul care le grupează, Canadian Seal Marketing Group, sunt în mod clar active în domeniul transformării și/sau al comercializării produselor derivate din focă care provin de la vânători și de la trapeuri inuiți și neinuiți. În consecință, trebuie apreciat că situația lor juridică este afectată de interdicția generală de introducere pe piață a produselor derivate din focă prevăzută de regulamentul atacat.
- 86 Rezultă că, în afară de Ta Ma Su Seal Products, de NuTan Furs, de GC Rieber Skinn și de Canadian Seal Marketing Group, regulamentul atacat nu îi vizează direct pe reclamânți.
- 87 Întrucât condițiile de afectare directă și individuală sunt cumulative, rămâne să se examineze dacă regulamentul atacat privește individual Ta Ma Su Seal Products, NuTan Furs, GC Rieber Skinn și Canadian Seal Marketing Group.

Cu privire la afectarea individuală a Ta Ma Su Seal Products, a NuTan Furs, a GC Rieber Skinn și a Canadian Seal Marketing Group

- 88 Astfel cum s-a amintit la punctul 41 de mai sus, pentru ca un act atacat să privească individual o altă persoană fizică sau juridică decât destinatarul unei decizii, trebuie ca acest act să îi aducă atingere în considerarea anumitor calități care îi sunt specifice sau a unei situații de fapt care o caracterizează în raport cu orice altă persoană și, ca urmare a acestui fapt, o individualizează într-un mod analog celui în care ar fi individualizat destinatarul actului.
- 89 Astfel cum susțin în mod întemeiat Parlamentul European și Consiliul, susținute de Regatul Țărilor de Jos și de Comisie, regulamentul atacat se aplică unor situații determinate în mod obiectiv și produce efecte juridice în privința unor categorii de persoane avute în vedere în mod general și abstract. În special, interdicția generală de introducere pe piață a produselor derivate din focă, cu excepția celor care sunt obținute în urma unor vânători de foci desfășurate în mod tradițional de comunitățile inuite și de alte comunități indigene și care contribuie la subzistența acestora, este formulată într-un mod general și este susceptibilă să se aplice nediferențiat oricărui operator economic care intră în domeniul de aplicare al regulamentului atacat.
- 90 Astfel cum s-a amintit la punctul 85 de mai sus, Ta Ma Su Seal Products, NuTan Furs și GC Rieber Skinn, precum și organismul care le grupează, Canadian Seal Marketing Group, sunt active în introducerea pe piață a produselor derivate din focă care sunt obținute de vânători și trapeuri inuiți și neinuiți. Ca atare, regulamentul atacat le privește ca pe orice alt operator economic care introduce pe piață produse derivate din focă.
- 91 În această privință, reclamanții susțin că organismele care reprezintă societăți inuite și neinuite active în cadrul lanțului de fabricație a produselor derivate din focă, precum și societățile active în transformarea produselor derivate din focă sunt vizate individual cel puțin în ceea ce îi privește pe membrii lor inuiți sau produsele de origine inuită.

- 92 Acest argument nu poate fi primit. Astfel, chiar presupunând că reclamanții vizați fac obiectul atât al interdicției generale, cât și al excepției privind produsele de origine înuită, acest lucru nu ar fi suficient pentru a-i individualiza într-un mod analog celui în care ar fi individualizat destinatarul actului. Pe de altă parte, reclamanții nu explică niciun mod în care regulamentul atacat ar aduce atingere acestor organisme și acestor societăți în considerarea anumitor calități care le sunt specifice sau a unei situații de fapt care le caracterizează în raport cu orice altă persoană.
- 93 Rezultă din ceea ce precedă că regulamentul atacat nu privește individual Ta Ma Su Seal Products, NuTan Furs și GC Rieber Skinn și nici Canadian Seal Marketing Group.
- 94 Având în vedere ceea ce precedă, trebuie să se declare inadmisibilă prezenta acțiune în anulare, fără să mai fie necesar să se pronunțe cu privire la cererea Consiliului de a retrage din dosar anexa A 7 la cererea introductivă și citatul unui extras din acest înscris care se regăsește în cererea introductivă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 95 Potrivit articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât reclamanții au căzut în pretenții, se impune ca, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, să fie obligați să suporte și cheltuielile de judecată efectuate de Parlamentul European și de Consiliu, conform concluziilor acestora.
- 96 Potrivit articolului 87 alineatul (4) din Regulamentul de procedură, Regatul Țărilor de Jos și Comisia suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a șaptea extinsă)

dispune:

- 1) **Respinge acțiunea ca inadmisibilă.**
- 2) **Obligă Inuit Tapiriit Kanatami, Nattivak Hunters and Trappers Association, Pangnirtung Hunters' and Trappers' Association, pe domnii Jaypootie Moesie, Allen Kooneeliusie, Toomasie Newkingnak, David Kuptana, pe doamna Karliin Aariak, pe domnul Efstathios Andreas Agathos, Canadian Seal Marketing Group, Ta Ma Su Seal Products, Fur Institute of Canada, NuTan Furs, Inc., GC Rieber Skinn AS, Inuit Circumpolar Conference Greenland (ICC), pe domnul Johannes Egede și Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK) să suporte propriile cheltuieli de judecată, precum și pe cele efectuate de Parlamentul European și de Consiliul Uniunii Europene.**
- 3) **Regatul Țărilor de Jos și Comisia Europeană suportă propriile cheltuieli de judecată.**

Luxemburg, 6 septembrie 2011.

Grefier
E. Coulon

Președinte
A. Dittrich